

КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

ЗАВДАННЯ

**II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
в Харківській області
2024/2025 навчальний рік**

10 КЛАС

Max. 77 б.

Завдання I. Виконайте тестові завдання. (максимум 11 балів)

- 1. Про який твір йдеться в уривку з історичного джерела? (1 бал)**
«Бувають в історії народів дати, які немовби розривають надвоє їхнє життя й кладуть межу високу посеред рівного шляху історичних подій... Ми маємо таку історичну дату — це... рік 1798-й. Того року прилетіла перша ластівка українського національного відродження — невеличка книжка, од якої початок нового українського письменства рахуємо...»

А «Сад божественних пісень» Г. Сковороди
Б «Енеїда» І. Котляревського
В «Кобзар» Т. Шевченка
Г «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського
- 2. Масова трудова міграція українців наприкінці ХІХ — на початку ХХ ст. була зумовлена (1 бал)**

А стрімкою монополізацією основних галузей промисловості.
Б розгортанням широкого будівництва залізниць і портів.
В залученням на українські землі іноземних колоністів.
Г аграрним перенаселенням українських земель.
- 3. Який діяч так пояснював мотиви свого вчинку:**
«Тільки ж в теперішній час мені нема іншого виходу, як закордонне видання українського часопису, - бо троїсте ярмо: порядків царства Російського та Австро-Угорського над нашою країною, котре не дає їй волі політичної, господарської й освітньої, неволить слово й печать українську настільки, що прихильникам волі народу українського... не можна просто й відверто висловлювати в себе вдома свої думки...?» (1 бал)

А М. Костомаров
Б Б. Грінченко
В В. Антонович
Г М. Драгоманов

4. Установіть відповідність між назвами організацій і прізвищами діячів, причетних до їхнього створення. **(0-4 бали)**

1. «Руська трійця»
2. Кирило-Мефодіївське братство
3. Русько-українська радикальна партія
4. «Братство тарасівців»

А М. Костомаров, В. Білозерський, М. Гулак

Б І. Липа, Б. Грінченко, М. Махнівський

В В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський

Г І. Франко, М. Павлик, Є. Левицький

Д М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький

5. З'ясуйте, яку посаду обіймав діяч, зображений на фото. **(0-4 бали)**

А голова Української Центральної Ради

Б головний отаман Армії Української Народної Республіки

В гетьман Української Держави

Г командир Револьюційної повстанської армії України

Д митрополит Української греко-католицької церкви

Завдання II (максимум балів – 8)

Перебіг яких подій відображений на картосхемі (2 бали). Визначте причини та наслідки подій (6 балів).

Причини	Подія	Наслідки

Завдання III (максимум балів – 8)

Уважно прочитайте уривки з історичних джерел.

За фрагментами тексту вкажіть назву документів. Розташуйте їх у хронологічній послідовності.

А *«Не допускати ввозу в межі імперії... яких би то не було книг і брошур, що видаються за кордоном на малоросійському нарідччі. Друкування і видавання в Імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж нарідччі заборонити, за винятком історичних документів...»*

Б *«Божою милістю Ми... оголошуємо, що кріпосні люди отримають повні права вільних сільських обивателів...»*

В *«Ми стоїмо за повну автономію у всіх народів, за дрібну децентралізацію як у інших народів, так і на Україні. Україна під гнітом; і після закону людської психології вона підіймає свій національний прапор. Скоро Україна добуде сю волю. Ми єднаємося з усякими іншими пригніченими націями в Росії, щоб гуртом боронитися проти асиміляційних заходів і гуртом здобувати волю... Для нас, свідомих українців, єсть один українсько-руський народ...»*

Г *«Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям.»*

Критерії оцінювання: визначення назви документа – 4 бали; розташування фрагментів документів у хронологічній послідовності – 4 бали.

Завдання IV (максимум балів – 15)

Розгляньте карикатуру другої половини XIX ст. Яким подіям вона присвячена? Свою думку аргументуйте.

Критерії оцінювання: назва події – 3 бали; аргументація власної думки (аналіз зображених елементів карикатури) – 12 балів.

Завдання V (максимум балів – 15)

Порівняйте за самостійно обраними критеріями I та III Універсали Центральної Ради.

Критерії оцінювання: визначення критеріїв порівняння – 5 балів; порівняння за визначеними критеріями – 8 балів; аргументація висновків – 2 бали.

Завдання VI (максимум балів – 20)

Одна з центральних вулиць Харкова у 2015 році згідно із законом про декомунізацію отримала назву «вулиця Алчевських»? Якими аргументами ви би відстоювали цю назву на засідання комісії з перейменування вулиць? Який їх внесок в українську та європейську історію?

Критерії оцінювання: обґрунтування позиції – 5 балів; використання історичних фактів – 7 балів; логічність викладу матеріалу – 5 балів; аргументація висновків – 3 бали.